

خبر

در نخستین روز اجراهای تهران جشنواره

کتاب چهلمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر منتشر شد

● **شرق:** کتاب معرفی آثار حاضر در چهلمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر به مدیریتسولی حسین مسافرآستانه در ۱۰۷ صفحه منتشر شد. به نقل از ستاد خبری جشنواره، کتاب آثار حاضر در چهلمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر با معرفی آثار در بخش‌های مختلف در ۱۰۷ صفحه منتشر شد و در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفت. حسین مسافرآستانه، مدیرمسئول، سعید شکرینیا سردبیر و دبیر هنری، سیدبهاد نجفی دبیر اجرایی، طاهره فرقانی دبیر تحریریه و سارا نفر دبیر عکس این کتاب هستند. بخش ترجمه را طیبه فرقانی انجام داده و طراحی و صفحه‌آرایی این کتاب بر عهده سعید شکرینیا، سارا نفر و سمیرا ماهان‌فر بوده است. احسان فرقانی، علی خوش‌نژاد، فرانسه‌سادات جعفرنیا، سهیل ساعی‌هما، رهی‌علی‌بالائی، مهدی اسمعیل‌زاده و زهرا مرادی نیز اعضای هیئت تحریریه این کتاب را تشکیل می‌دهند. کتاب چهلمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر شامل پیام‌هایی از وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، معاون امور هنری، مدیر کل هنرهای نمایشی و دبیر جشنواره، بزرگداشت‌ها، اطلاعات بخش‌های مختلف شامل آثار صحنه‌ای (رقابتی و غیررقابتی)، نمایش‌های خیابانی (رقابتی و غیررقابتی)، دیگر گونه‌های اجرایی، رادیو تئاتر، نامزدهای مسابقه نمایش‌نامه‌نویسی و عکس و پوستر تئاتر، معرفی هیئت‌های انتخاب و داوری و... است. چهلمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر به دبیری حسین مسافرآستانه تا ۲۶ بهمن در حال برگزاری است. اخبار آن در سایت جشنواره به آدرس fitfir در دسترس است.

● **شرق:** ستاد برگزاری سی‌وهفتمین جشنواره موسیقی فجر از مقام هنری سه هنرمند پیش‌گسوت موسیقی کشورمان قدردانی می‌کند.

به نقل از ستاد خبری سی‌وهفتمین جشنواره موسیقی فجر، بزرگداشت مرتضی اعیان نوازنده و مدرس تنبک، آذرنوش صدرسالک نوازنده و مدرس هارپ و فرح علیپور نوازنده کمانچه و از چهره‌های مطرح موسیقی لرستان در اختتامیه جشنواره موسیقی فجر برگزار می‌شود.

مرتضی اعیان از سردمداران جریان اصیل تنبک‌نوازی در تاریخ موسیقی معاصر است. او متولد ۱۳۲۵ و از هنرمندان صاحب‌سبک و تأثیرگذار در مرکز حفظ و اشاعه موسیقی است. نوازندگی استاد اعیان در اواخر دهه ۶۰ همراه با استادان موسیقی ایران در کنسرت‌های سه‌گانه «پیام نسیم»، «دل مجنون» و «سرو چمن» و همچنین اجرا با گروه «دستان» به‌عنوان هسته اولیه گروه، درخشان‌ترین برگ‌های کارنامه هنری اوست. در سال‌های اخیر تألیف کتاب تنبک از این هنرمند به تصحیح اشکالات آموزشی این ساز کمک شایانی کرده است.

آذرنوش صدرسالک دارای مدرک درجه یک هنری، نوازنده و مدرس ساز هارپ، متولد ۱۳۴۲ و دانش‌آموخته هنرستان عالی موسیقی است. آذرنوش صدرسالک همسر مجید انتظامی با سابقه بیش از ۳۵ سال نوازندگی هارپ در ارکستر سمفونیک تهران است. او علاوه بر آموزش هارپ و آهنگ‌سازی، مدیر هنرستان موسیقی دختران نیز بوده است.

فرح علیپور متولد ۱۳۳۷ هنرمند اهل خطه لرستان، دارای مدرک درجه یک هنری هم‌تراز با مدرک دکترا از چهره‌های محبوب در حوزه موسیقی نواحی است. او را اماانتدار سبک بزرگان موسیقی لرستان مانند علیرضا حسین‌خانی و پیرولی کریمی می‌دانند. اجرای موسیقی اصیل و ریتمیک لرستان در کنسرت‌های بی‌شمار داخلی و خارجی و انتشار ده‌ها آلبوم موسیقی نواحی مانند «الکه»، «شادبانه» و «تال» تنها بخشی از کارنامه هنری این هنرمند است. سی‌وهفتمین جشنواره موسیقی فجر هم‌زمان و در کنار یادداشت سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی ایران در بهمن ۱۴۰۰ به دبیری حسن ریاحی در بخش‌های رقابتی (جایزه باربد) و غیررقابتی برگزار می‌شود و جایزه ترانه، جایزه موسیقی و رسانه و نشست‌های پژوهشی، برنامه‌های دیگر این دوره از جشنواره خواهد بود.

حمید متبسم در گفت‌وگو با «شرق»:

عوام، ساده و سطحی‌پسندند

متأسفم برای کسی که از موسیقی لذت نمی‌برد و بیشتر برای کسی متأسفم که موسیقی را منع می‌کند

۱۱ این اجراها بعد از دو سالی که جهان درگیر کرونا بوده، ادامه‌دار خواهد بود؟

اتفاقا در همین ماه فوریه (بهمن و اسفند)

تدارک ۱۲ کنسرت در اروپا دیده بودیم که باز هم به دلیل بالارفتن آمار کرونا ناگزیر به لغو اجراها شدیم و برنامه‌های ما به اواخر بهار و اوایل تابستان موکول شد. فعلا منتظریم تا ببینیم شرایط چگونه پیش خواهد رفت. البته این‌بار با ترکیبی متفاوت بازی‌گریم.

۱۲ گروه «دستان» با ترکیب آشنایی که اغلب آنان را می‌شناسیم، دوباره شانس تشکیل مجدد و روی صحنه رفتن را دارد؟

اگر قرار باشد گروه «دستان» دوباره به صحنه برود، حتما به همان ترکیب خواهد بود. در واقع نام «دستان» به‌تنهایی مطرح نیست و اعضای گروه هستند که به آن معنی می‌دهند؛ چه آنهایی که زمانی عضو بودند یا آنهایی که آخرین ترکیب سال‌های اخیر را شکل دادند.

۱۳ از نظر اقتصادی، کرونا بر زندگی شما تأثیری داشته یا نه؟

بیش از هر چیز دوری از صحنه، به‌توقیف‌افتادن اجرای آثار آهنگ‌سازی‌شده و انتشار و رونمایی آثار، ملال‌آور است، وگرنه برای نوع زندگی ساده ما اگر کنسرت و نشر آثار نباشد، تدریس هم کفایت می‌کند؛ اتفاقی که در این دوران به پشتیبانی ابزار اینترنتی میسر شد.

۱۴ از کتاب‌هایی که قبلا منتشر کردید و آثار مکتوبی که قرار است در ایام پیش‌رو، به بازار ارائه کنید هم برابمان بگویید.

پیش از این مجموعه «دوازده نغمه» و پارتیتور «زمزمه‌ها» را منتشر کردیم. فعلا درمجموع ۱۰ اثر از آثاری که برای گروه نوشته شده‌اند و دارای پارتیتور هستند، در دست ویرایش و آماده‌سازی برای چاپ هستند. از این تعداد، دو پارتیتور «نونشه» و «رقص ناز» احتمالا در سال پیش‌رو منتشر خواهند شد.

در فرصت خانه‌نشینی کرونا چند کار دیگر نیز آماده شدند؛ اول، ردیف افشاری (نت و اجرا) با تار

و سه‌تار) و دوم، همراه با دوست گرامی، مهرداد مؤمنی، کتابی در زمینه تئوری موسیقی ایران تهیه و تنظیم شد. همچنین به همت دوست گرامی، ابوالحسن مختاباد کتابی آماده شده که چکیده صد مصاحبه با ایشان است.

۱۵ ارتباط هنری شما و همسرتان چگونه است؟

آیا همیشه از حضور او در کنسرت‌هایتان بهره می‌برید؟

ارتباط هنری ما، دو جنبه دارد؛ اول، نقش نوازندگی او در کار گروهی است. در آنجا ارتباط ما شکیلی کاری، مانند هر همکار دیگر دارد. سمیرا کلیزار به غیر از اینکه نوازنده‌ای خوب و توانمند، انسان وظیفه‌شناس و منضبط است و بدیهی است اگر به نوازنده یا نوازندگان سه‌تار یا بتمار نیاز داشته باشیم به او هم پیشنهاد خواهیم داد.

دوم، نقش مشاوره‌ای او در خلق، اجرا و نشر آثار است. در آنجا، این من هستم که از توجه و محبت شرایطی و بعد از مدتی دوری اجباری، بسیار خوشحالم بار دیگر با مخاطبان جدی موسیقی هم‌نفس شدم.

۱۶ به طور کلی، وضعیت اجرای کنسرت موسیقی ایرانی در خارج از کشور چگونه است؟

آیا می‌شود به روزهای پرفرورج برگزاری تورهای کنسرت در اروپا و آمریکا بازگشت؟

وضع موسیقی کلاسیک ایران در هیچ کجا خوب نیست، به همین دلیل خواننده‌های ما هم که عوامل ارتباط مستقیم با مردم هستند، برای پذیرش و جلب مردم به انواع دیگر موسیقی روی آورده‌اند. گرایش به موسیقی به‌ظاهر هنری و سطحی، موردی جهانی است، عوام، ساده و سطحی‌پسندند. بودجه‌های فرهنگی در سطح جهانی بسیار محدود شده‌اند که موجب می‌شود برگزاری کنسرت منوط به درآمد خود کنسرت باشد. البته آن هم برای موسیقی کلاسیک هنری و فاخر در هیچ جای دنیا میسر نیست.

۱۷ اغلب هم‌دوره‌ای‌های شما در زمینه موسیقی فیلم هم فعالیتی جدی دارند، اما ظاهرا شما در این حوزه چندان فعال نیستید. چرا؟

موسیقی من تصویری است و در کنار درونی‌بودن ذاتی‌اش که شامل همه انواع موسیقی است، بیشتر توصیف برون می‌کند. در نتیجه می‌تواند برای موسیقی فیلم هم مناسب باشد. من مایل هستم که موسیقی فیلم سازم ولی تا به حال پیشنهادی نداشته‌ام. راستش را بخواهید از این روند متعجب نیز هستم. اگر اهالی سینما از من برای حضور به عنوان آهنگ‌ساز در یک فیلم سینمایی دعوت کنند، بدون شک در صورت همخوانی با استانداردهایم، چنین پیشنهادی را خواهم پذیرفت.

۱۸ چه زمانی قصد سفر به ایران را دارید؟ فعلا مشخص نیست.

۱۹ وضعیت کلاس‌هایتان چگونه است؟ آیا به شکل مجازی تدریس می‌کنید؟

همان‌طور که اشاره شد، بله. «آیا در آینده نزدیک قصد روی صحنه رفتن در ایران را دارید؟ در ادامه نیز همچون سال‌های نه‌چندان دور با خوانندگان شناخته‌شده همکاری خواهید کرد؟

آرزوی اجرای بسیاری از آثارم، به‌خصوص «سیمرغ» را دارم و برایش تلاش خواهم کرد.

۲۰ مدتی قبل نامه‌ای سرگشاده خطاب به هیئت‌مدیره خانه موسیقی منتشر شد که نام شما هم در فهرست امضاکنندگان آن دیده می‌شد.

ماجرای آن نامه چه بود؟ موضوع، انتظارات ما اهالی موسیقی از آنچه نامش خانه موسیقی است. شخصا تا به حال نه در آن خانه بوده‌ام و نه آن خانه تا به حال پذیرای من بوده است. نه عضو بوده‌ام و نه دعوت به عضویت شده‌ام. نه نشانی از ۴۰ سال فعالیت مستمر موسیقایی من در آن خانه بوده و نه آن خانه خواسته‌کلامی از این‌باره به زبان بیاورد.

خلاصه این ارتباطی در میان ما نیست، فقط هرازچندگاهی که صحبت از خانه موسیقی ایران می‌شود، من نیز به مناسبت کار و وظیفه‌ام، اخبارش را دنبال می‌کنم و نسبت به اتفاقات و رویدادهای این خانه کنجکاو هستم. اگرچه من به عنوان اهالی موسیقی از آنچه «شخصا چه نظری درباره «خانه موسیقی» دارید و آیا این مجموعه را به معنای واقعی کلمه، خانه اهالی موسیقی می‌دانید؟

خانه موسیقی ایران باید نهادهی متمرکز روی تنها سرور و شادی نیست و دامنه‌ای وسیع دارد.

هنر

هنر

سه‌شنبه ۱۹ بهمن ۱۴۰۰

زیر آسمان فیروزه‌ای

بایدها بعد از ۳۷ سال در جشنواره موسیقی فجر تکرار می‌شود

بی‌تجربگی ابدی

● **علی نامجو:** نشست خبری سی‌وهفتمین دوره جشنواره موسیقی فجر یکشنبه ۱۷ بهمن برگزار شد؛ بی‌هیچ اتفاق تازه‌ای و البته مملو از پاسخ‌های تکراری و کلی‌گویی‌های همیشگی. محمد الهیاری (سرپرست دفتر موسیقی و رئیس جشنواره)، اردوان جعفریان (دبیر بخش بین‌الملل)، حسن ریاحی (دبیر جشنواره) و امیرعباس ستایشگر (مشاور اجرایی جشنواره و عضو هیئت انتخاب آثار) در تالار رودکی روبه‌روی خبرنگاران و روزنامه‌نگاران نشستند تا درباره جشنواره صحبت کنند و به پرسش‌های آنان پاسخ بدهند.

الهیاری بر تعامل و رابطه نزدیک با رسانه‌ها – البته رسانه‌های اصلی! – تأکید داشت و کوشید پاسخ‌هایی آرام و حتی خنثی به پرسش‌ها بدهد و البته توب را به زمین مدیران پیش و پس از خویش ببندازد. الهیاری اظهار امیدواری کرد مدیران بعدی، نگاهی سیستمی داشته باشند و آنچه را او و همکارانش به زعمش در سه سال گذشته پیش برده‌اند، ادامه دهند یا حداقل تخریب نکنند!

الهیاری در پاسخ به سؤال «شرق» هم پاسخی مانند دیگر جواب‌هایش داشت؛ تکراری و کلی! وقتی از او پرسیدم: «شما و مدیران پیش از شما همچون برخی از مسئولان دولتی کشورمان در سال‌های گوناگون مدام از اتفاقاتی که خدواتا مسئول انجام‌دادنش هستید به‌عنوان بایدهای پیش‌رو سخن می‌گویید. آنتونی رابینز جمله معروفی دارد با این تعبیر که اگر شما مجموعه اقدامات فردی موفق را در رسیدن به هدفش انجام دهید قطعا در حرکت در مسیر رسیدن به آن هدف موفق خواهید شد. مفهوم مخالف این جمله یعنی اگر اقدامات پیشین خدواتا تا امروز را که نتیجه‌اش به جز شکست نبوده، ادامه دهید، شکست خواهید خورد، شکست خواهید خورد و شکست خواهد خورد.

من از شما یک سؤال روشن و شفاف دارم و همچنان از اسلاف‌تان؛ چرا جشنواره موسیقی فجر بعد از ۳۷ دوره همچنان به آزمون و خطا مشغول است و فرسنگ‌ها با هدف‌گذاری‌ها؛ از اعتبار تا هویت ملی فاصله دارد؟»

الهیاری ابتدا سعی کرد با من همسو شود و با تأیید نظرم، زهر سؤال را بگیرد. در ادامه نیز با توجیه عملکرد خویش گفت: «من اگر از لزوم سیستمی‌شدن مدیریت جشنواره و به‌طور کلی سازوکار موسیقی ایران سخن می‌گویم، این باید از آن جنس بایدهای فرمایشی‌که چشم‌انداز بلندمدت و زمان‌بری دارد، نیست. سخن من در اصل تذکری به شخص خودم و همکارانم است. از سویی دیگر مدیریت دفتر موسیقی را در این سه سال با همین شیوه پیش بردم و درباره عملکرد خودم و همکارانم در این مدت نیز باید پاسخ‌گو باشم. حرف‌های شما را رد نمی‌کنم، اما واقعیت این است که ما برای رسیدن به جشنواره فجر که در سطوح مختلف بتوان از آن دفاع کرد نیازمند اقداماتی هستیم و صادقانه تا دستیابی به آنچه باید، فاصله‌ها داریم.

امیرعباس ستایشگر در بخشی از صحبت‌های خود به ارائه گزارش آماری از آثار ارسالی و انتخابی پرداخت و گفت: «از ۱۴۶ اثری که در بخش غیررقابتی، برای اجرای جشنواره در فراخوان شرکت کردند، اجراهایی انتخاب و به جشنواره راه یافتند. ۱۸ گروه از بخش فراخوان، ۳۵ گروه دعوت‌شده از هیئت انتخاب آثار و همچنین ۱۶ اجرا در بخش پاپ و مردمی حضور دارند. جدول اصلی جشنواره در استان تهران با ۶۳ گروه و ۶۹ اجرا طی پنج روز در شش سالن کار خود را آغاز خواهد کرد». آمار حضور هنرمندان در جدول تهران ۸۱۵ هنرمند، ۵۷۰ هنرمند مرد و ۲۴۵ هنرمند زن؛ چه در بخش نوازندگی و خوانندگی خواهد بود.

شش اجرای ارکسترال، ۱۷ اجرای موسیقی دستگاهی، ۱۴ اجرا مربوط به حوزه موسیقی نواحی، سه اجرا مربوط به حوزه موسیقی بانوان، چهار اجرا در حوزه بین‌الملل، هفت اجرای موسیقی کلاسیک غربی، ۱۶ اجرای موسیقی پاپ و مردمی و دوا اجرای تلفیقی مربوط به جدول اصلی استان تهران است. او در ادامه هم آمارهای دیگری داد که در خبرگزاری‌های می‌شود سراغشان را گرفت.

فجر موسیقی امسال به سی‌وهفتمین ایستگاه خود رسید و اگر بخواهیم خیلی خوش‌بینانه به وضعیت نگاه نکنیم، تا امروز در عمل به جشنواره‌ای مهم در داخل برای مردم ایران و در سطح بین‌المللی برای موزیسین‌های دیگر کشورها بدل نشده است، ما هم به‌عنوان روزنامه‌نگاران و به‌طور کلی تراهالی رسانه در این حوزه ظاهرا فعلا اندر خم یک کوچه هستیم و می‌رویم برای مکتوب‌کردن سخنان تکراری مدیران گرامی و انعکاشش در مطبوعه خدومان و روز از نو و روزی از نو.

اولین واکنش بیرانوند به فیلمی که درباره زندگی‌اش ساخته شد

«بیرو» به زندگی واقعی من نزدیک است

را جدی‌تر دنبال کنند. همه حرف فیلم این است که هرگز دست از تلاش برندارید.

همچنین در اکران شب گذشته افرادی همچون مهدی دارابی، ابراهیم میرزاپور، خواهران منصوریان، سیدمهدی رحمتی، مرتضی پورعلی‌گنجی، سیاوش یزدانی و همچنین تهیه‌کننده، بازیگران و عوامل فیلم حضور داشتند.

فیلم سینمایی «بیرو» به کارگردانی مرتضی‌علی عباس‌میرزایی و تهیه‌کنندگی مجید برگرد درباره دوران کودکی تا اوج علیرضا بیرانوند، دروازان تیم ملی فوتبال ایران، ساخته شده و به‌عنوان فیلم افتتاحیه چهلمین دوره جشنواره فیلم فجر به نمایش درآمده است.

شرق: علیرضا بیرانوند، دروازه‌بان تیم ملی فوتبال، با تعدادی از هنرمندان و ورزشکاران به تماشای فیلم «بیرو» نشست. بیرانوند که به دلیل بیماری کرونا و همچنین بازی‌های تیم ملی فوتبال موفق نشده بود فیلم را ببیند، در سینما هروی ستر، «بیرو» را تماشا کرد. بیرانوند بعد از تماشای این فیلم با تشکر از کارگردان و تهیه‌کننده آن گفت: زحمت زیادی برای ساخت این فیلم کشیده شده و بسیار به زندگی واقعی من نزدیک است.

او ادامه داد: به نظر من مخاطب اصلی این فیلم، نوجوانان و جوانانی هستند که به هدف خود فکر می‌کنند و امیدوارم بعد از تماشای این فیلم، تلاش و انگیزه خودشان برای رسیدن به هدفشان